

um við næsta lögtingsval. Setið ikki menn inn á ting, ið ikki styðjað slíkar týðandi spurningar, sum henda, ið er livs-spurningur fátekramanna í Foroyum.

Fløiri bygdakvinnur.

Úr Foroyum.

Thorshavn.

Framhald

av grein P. M. Dams »Um rúsdrekkar«, má vegna plástrót stoðga til næsta blað.

Hin norski

fiölleikarin *Leif Mæle* hevði vælviðjanda ljómleik í Sjótleikarhúsinum sunnukvöldið. Hann er fingrafimur og listamaður mikil.

Heystveðrið

er nú við álvara komið. Aftaná eina heila regnrika viku, við vanaðveðrið, har sjáldan var fjarðroki, kom sunnugonguin við landnorðingsódn. Nógva staðni frættist frá skaða. Í Oyndarfríði er motorbáturin »Skortur« farin á land og soraður og try hústak eru rívin heilt av, sátur fóru í heilum líki á sjógv. Í Mykinesi eru fleiri bátar brotnaðir upp á landi o. s. fr. Igjár sást kavi á fjøllunum. »Komin er heystsins hin dapra stund«.

Figgjarskrá

dómsmálaráðharrans var til viðgerðar á tingi friggjadaginn og var kaddliga móttikin. Hon kom nakað seint.

Fiskemarkedet.

»Forøya Fiskaútflutningsfelag« meddelet:

6.—9.—32.

Fécamp: Beholdning af Saltfisk 55000 Tons. Tilførsel af Saltfisk 980. Pris paa Saltfisk 200 Fres pr. Ton.

7.—9.—32.

Lissabon: 15. August til 31. August. Tilførsel af norsk Klipfisk 1075 Tons, af islandsk 324, af skotsk 51, af fransk Lavée 21. Beholdninger af norsk Klipfisk 251 Tons, af islandsk 324, af skotsk 24, af fransk Lavée 15. Priser uforandret undtagen for islandsk Klipfisk 205 Esc. pr. 60 kg, og fransk Lavée 250 Fres. pr. 100 kg. Markedet livligt.

9.—9.—32.

Oporto: Ingen Tilførsel af færøsk Klipfisk, af islandsk 580 Tons, af norsk 117, af newfoundlandsk 357. Priser for færøsk Klipfisk 200 Esc. pr. 60 kg, for norsk 194, for newfoundlandsk 245, for fransk Lavée 180. Beholdninger af newfoundlandsk Klipfisk 1701 Tons, andre Klipfiskesorter 675. Markedet stagnerende. Kurs for Lst. 11103 Esc. pr. 1 Pd.

12.—9.—23.

Bilbao: Ingen Tilførsel. Beholdninger af færøsk Klipfisk 550 Tons, af islandsk 600, af norsk 25. Priser (Pesetas pr. 50 kg) for færøsk Klipfisk 88—90, for islandsk 86—87, for norsk 80—86. Sterfling 43.50 Pesetas.

13.—9.—32.

Fécamp: Beholdning af Saltfisk 54380 Tons. Ingen Tilførsel af Saltfisk. Pris paa Saltfisk 2000 Fres. pr. Tons.

14.—9.—32.

Genua: Markedet med stigende Tendens. Efterspørgsel jævnt. Priser (Lire pr. 100 kg) for islandsk fuldtørret Smaafisk 200, for Labrador Style 180, for

Saltfisk (stor) 135, for vasket og presset Torsk 155. Fra Norge »Segovia« 5 Tons. Fra England »Ravenspoint« 7½ Tons.

16.—9.—32.

Oporto: Ingen Tilførsel af færøsk Klipfisk, af islandsk 225 Tons, af norsk 558, af newfoundlandsk 301, fransk Lavée 22. Priser for færøsk og islandsk Klipfisk 194 (Esc. pr. 60 kg), for norsk 189, newfoundlandsk 233, fransk Lavée 165. Beholdning af newfoundlandsk Klipfisk 1820 Tons, andre Klipfiskesorter 978. Markedet trægt. Kurs for Pd. 110,00 Esc. pr. 1 Pd.

Mentunnarmálini á tingi.

Nevndarálit.

125/1932: Studningur til Forøya folkahaskúla.

Bestyrelsen andrager om sædvanligt Tilskud til Skolen. Ifjor blev der ydet denne et Tilskud fra Økonomisk Fond paa 2500 Kroner.

Det er oplyst for Udvalget, at Statens Tilskud udgør ca. 2000 Kr., og at Højskolebygningen trænger til Reparation.

Med Bemærkning, at Højskolen til Bygningernes Vedligeholdelse har faaet betydelig og vistnok tilstrækkelig Støtte gennem afholdte Bazarer og at denne Vej formentlig fremdeles staar Skolen aaben, og at Lagtingets Pengemidler er meget begrænsede, stiller Sambandspartiets Medlemmer følgende

Forslag:

Der ydes Højskolen af Økonomisk Fond et ekstraordinært Tilskud paa 1500 Kroner, der udbetales kvartalsvis forud.

Fra Selvstyrepatriet:

Forslag:

Der ydes Højskolen af Økonomisk Fond et Tilskud paa 2500 Kroner.

9/1932: Cand. mag. Chr. Matras, Thorshavn, ansøger Tinget om et Tilskud paa 2000 Kroner som Støtte til hans Arbejde for færøsk Sprog. I de senere Aar har Tilskudet været 2000 Kr. Andrageren har oplyst, at han oppebærer en Støtte fra Carlsbergfondet af lignende Størrelse som den Støtte, Lagtinget yder. — Udvalget har ikke kunnet enes om en Fællesindstilling. Sambandspartiets Medlemmer ønsker at stille Forslag om en Støtte for et Aar paa 1200 Kr., at betale kvartalsvis forud. Disse Medlemmer mener, at Andragers Virksomhed for færøsk Sprog maa kunne forenes med anden lønnende Beskæftigelse. — Der er saa meget mere Grund til at fremhæve dette, som det er tvivlsomt, om Lagtinget oftere kan yde væsentlige Tilskud i denne Anledning.

Selvstyrepatriet foreslaar, at der ydes Andrageren 2000 Kr. ligesom forrige Aar.

Forslag:

Fra Sambandspartiets Repræsentanter:

Der tilstaas cand. mag. Chr. Matras, Thorshavn, et Tilskud paa 1200 Kr. for et Aar. Beløbet udbetales af Økonomisk Fond kvartalsvis forud.

Fra Selvstyrepatriets Repræsentanter:

Der tilstaas cand. mag. Chr. Matras, Thorshavn, et Tilskud 2000 Kr. for et Aar. — Beløbet udredes af Økonomisk Fond.

Einmælistmál

Føroya Løgtingi.

Fiskivinnu undir Grønlandi.

Nevndarálit.

Da Loven om Adgang for danske Fiskerskibe til de grønlandske Farvande kun har været gældende for et Aar ad gangen, har Lagtinget ogsaa i indeværende Samling behandlet Spørgsmaalet om Adgang til Fiskeri ved Grønland.

Lagtinget har saaledes hvert Aar i en Aarrække faaet forelagt denne Sag. Angaaende Behandlingen sidste Aar henvises til Lagtingstidende 1931, Side 32. Det fremgaar heraf, at Lagtinget vedtog at indgaa til Regeringen med Andragende om, at der blev givet Tilladelse til Fiskeri i de grønlandske Farvande paa det Omraade, som omhandles i Loven af 28. April 1931, dog at Grænsen sættes nærmere Land samt at Ministeriet maatte blive bemyndiget til forsøgsvis at give Tilladelse til enkelte Baadfiskere at drive Fiskeri paa bestemte Strækninger i Fjordene. Ligeledes androg Tinget om, at der foruden Færingehavn blev givet færøske Fiskere Adgang til en Havn i Nærheden af Sukkertoppen eller Holsteinsborg.

Der udkommer derefter Lov Nr. 113 af 31. Marts 1932 om Adgang for danske Fiskerskibe til Fiskeri i grønlandske Farvande, hvorefter Ministeriet for Søfart og Fiskeri blev bemyndiget til for Tiden fra 1. Juni 1932 til 15. Oktober 1932, efter derom for hvert enkelt Tilfælde indgivet Andragende og paa nærmere af Ministeriet fastsatte Vilkaar, at meddele Tilladelse for danske Fiskerskibe til at drive Fiskeri i de grønlandske Farvande langs Vestkysten mellem 62° 40' og 65° 15' Nord-Bredde, udenfor den Linie, der forlinder de yderste Holme, Oer, Skær og Rev, saaledes som det nærmere fremgaar af de Loven vedhæftede Kort.

Regeringen har saaledes gjort Loven af 1931 gældende i uændret Skikkelse for 1932 og ikke imodekommet Lagtingets Ønske om, at Grænsen flyttes nærmere Land, hvilket Udvalget maa beklage, da man mener, at Grænsen maatte kunne flyttes nærmere Land, uden at der derved sker Skade for berettigede grønlandske Interesser, og at der under Hensyn til de store Fiskerigodme i disse Farvande ganske naturligt burde gives alle danske Statsborgere Tilladelse til Fiskeri paa Soterritoriet ved Grønland.

De sidste Aars Erfaringer synes at vise, at der som Regel er rigeligt med Fisk indenfor den nu fastsatte Grænse, medens der kan være mindre Forekomster af Fisk paa Bankerne. Her til kommer den Omstændighed, at Fiskeriet i høj Grad kan besværliggøres af ugunstige Vejrforhold udenfor Grænsen, medens der i Læ af de yderste Oer praktisk talt altid vil kunne fiskes. Da en stor Del af Fiskeriet foregaar i Skibsbaadene, er det af største Betydning, at dette Fiskeri kan foregaa, hvor der er tilstrækkeligt Læ.

I Aar deltager ca. 68 færøske Fiskerskibe (Kuttere og Skonerter) i Fiskeriet ved Grønland med en Besætning paa ca. 2000 Mand. Det vil heraf fremgaa, at der er store Værdier, der er sat ind paa dette Fiskeri.

Idet Udvalget henviser til,

hvad der tidligere er anført fra Lagtingets Side, andrager man om, at der udstedes en ny Lov, og at Tiden for Tilladelsen forlænges og regnes fra 1. April til 15. Oktober.

Da en stor Del af Fiskeriet i de sidste Aar er foregaaet op mod Sukkertoppen og Holsteinsborg, hvortil Afstanden til Færingehavnen er betydelig, er det meget paakrævet og ønskeligt, at der gives Adgang til en passende Havn længere mod Nord som Støttepunkt for de Fiskerskibe, der driver Fiskeri i disse Farvande.

Endvidere ansøger man at der forsøgsvis kan gives Tilladelse til at drive Fiskeri paa bestemte Strækninger i Fjordene med Baade med Færingehavnen og den nye Havn som Basis. Ved saadant Fiskeri vil der kunne skabes Mulighed for lønnende Virksomhed for Dele af den færøske Befolkning, som ellers ikke deltager i Skibsfiskeriet. Naar Grønlanderne iøvrigt beholder Eneret til Fiskeri i Fjordene, der udgør meget store Strækninger, foruden at de kan drive Fiskeri paa den øvrige Del af Soterritoriet, eventuelt ved Siden af andre danske Statsborgere, mener Udvalget, at alt nødvendigt Hensyn maatte være taget, idet det maa være Statens Opgave at skabe de bedst mulige Levevilkaar for alle dens Borgere.

Under Hensyn til det anførte skal Udvalget herefter tillade sig at fremsætte følgende

Forslag:

- 1) Lagtinget andrager om, at der udstedes en Lov, hvorefter Ministeriet bemyndiges til for Tiden 1. April til 15. Oktober at meddele Tilladelse til Fiskeri i de grønlandske Farvande paa det Omraade som omtales i Lov af 31. Marts 1932, idet man dog ønsker at Grænsen sættes nærmere Land, dog at Fjordene forbeholdes Grønlanderne.
- 2) Lagtinget andrager om, at der foruden Færingehavnen gives færøske Fiskere Adgang til en Havn i Nærheden af Sukkertoppen eller Holsteinsborg med gunstige Besejlingsforhold og tilstrækkelig Plads til Oplægning af Salt og lign. samt Fangst.
- 3) Lagtinget andrager om, at der forsøgsvis kan give færøske Baadfiskere Tilladelse til at drive Fiskeri paa bestemte Strækninger i Fjordene med Færingehavn og den nye Havn som Basis.

Uppskotini eru einmælt samtykt.

Vágs kirkja.

(Sluttet).

Det kan ikke nægtes, at Vaag nye Kirke efterhaanden er blevet en baade ret kostbar og vanskelig Sag; der er saaledes til Opførelse af den bevilget følgende Beløb:

I Samlingen 1923... 40.000 Kr.
I — 1928... 20.000 Kr.
Ialt 60.000 Kr.

Af et til Tinget over Opførelsen af Kirken indsendte Regnskab, aflagt i April d. A., fremgaar, at der som frivillige Bidrag, incl. Renter, ialt er ydet... 42.502 Kr. 79 Ore. Ifølge samme Regnskab er der til April d. A. af Kirkefonden ialt udlagt 54.837 Kr. 88 Ore. Kassebeholdningen udgør ifølge samme 459 Kr. 36 Ore. Heraf fremgaar, at de til

det anførte Tidspunkt udførte Arbejder ved Vaag Kirke ialt har kostet ca. 97.000 Kr.

Udvalget kunde af flere Grunde ønske at kunne fremsætte Forslag om, at Kirken blev færdigbygget nu; men da der hertil antagelig mindst kræves ca. 45-50.000 Kr., har man ment det rigtigst at opgive den Tanke, da det maa antages at ligge udenfor, hvad Kirkefonden mægter for Tiden.

Man vil for indeværende Aar kunne regne med, at Kirkefonden raader over følgende Beløb:

Kontant pr. %/11... 15.664,00 Kr.
Saltlaan... 10.000,00 Kr.
Laan til »Smiril«... 10.000,00 Kr.
Formodede Toldindtr. for 1932... 25.000,00 Kr.
Ialt 60.664,00 Kr.

Hvor stor en Del af denne Kapital, der vil blive disponibel, kan man ikke sige noget bestemt om paa Forhaand; i bedste Fald — altsaa under Forudsætning af, at de 2 Laan paa 10.000 Kr. gaar ind — har man ca. 60.000 Kr. til Disposition.

Paa den anden Side er der allerede haandlagt en ganske væsentlig Del af denne Kapital idet Fonden for indeværende Aar til Reparation af nedenævnte Kirker skal udrede:

- 1) Ejde Kirke... c. 3000 Kr.
- 2) Haldersvig Kirke - 3700 -
- 3) Thorshvns. Kirke - 2300 -
- 4) Fundings Kirke - 500 -
- 5) Porkere Kirke... - 500 -
- 6) Sandevaag Kirke - 500 -
- 7) Klaksvig Kirke - 800 -

Tilsammen c. 11300 Kr.

Andre Reparationer - 5000 -
Tinget vedtog i Fjor at bevilge til følgende nye Kirker:

- 1) Ny Kirke i Kvalbo - 16000 -
- 2) Ny Kirke i Skuo - 7000 -
- 3) Ny Kirke i Kirke - 7000 -

Ialt c. 46300 Kr.

Af de sidste anførte Bevillinger kommer næppe mere end Halvdelen af de til Kirkerne i Skuo og Kvalbo opførte Bevillinger til Udbetaling, hvorved de ovenfor anførte 46.300 Kr. ned sættes med 11.500 Kr. til 34.800 Kr. (Desuden foreligger der Andragender om Bevilling til 3 nye Kirker, nemlig i Hove, Midvaag og Arnefjord). Det vil altsaa sige at Kirkefonden, ifald man bestemte sig for at færdigbygge Kirken, burde disponere over ca. 85.000 Kr. Da dette næppe lader sig gennemføre uden Optagelse af et nyt Laan, hvilket under de nu herskende vanskelige Pengeforhold vil blive vanskeligt at skaffe og derfor om muligt bør undgaaes, har et Flertal indenfor Udvalget under Hensyn hertil samlet sin Opmærksomhed om de nærmest foreliggende Krav og søgt hidbragt en Ordning, der er økonomisk overkommelig for Lagtinget paa samme Tid, som den er et Skridt fremad mod den endelige Fuldførelse af Kirken med Sikring af de allerede skabte Værdier. Flertallet har i Henhold hertil og under Hensynstagen til samtlige de i Betænkningen foran skitserede Forhold endnu en Gang forespurgt hos Haandværkerne i Vaag, om de vilde være villige til at udføre de ved Licitationen den 6. Juni d. A. udbudte Arbejder (heri indbefattet nyt Tag) for 18.000 Kr., hvilket disse ved Skrivelse af 28. August d. A. har besvaret bekræftende.

Da sidstnævnte sum ligger ca. 2400 Kr. lavere end det af Hr. Winther indgivne Tilbud, og da